

Колінько І.О.
здобувач вищої освіти ННІ ЗНПК
ДДУВС

ОСОБЛИВОСТІ ЗАКОНОДАВЧОГО РЕГУЛЮВАННЯ НАДУРОЧНИХ РОБІТ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Під час виконання трудових обов'язків важливим аспектом для працівників є тривалість робочого часу та оплата праці. Для різних категорій професій встановлюються різні робочі тижні та різний графік роботи, також у багатьох професіях застосовується робота в нічний та надурочний час. Норма тривалості робочого часу є загальною для усіх і встановлюється трудовим договором, але вона не може перевищувати 40 годин на тиждень (ст. 50 КЗпП України). Робота понад цю норму вважається надурочним робочим часом, за яку, за загальними положеннями, законодавець передбачає додаткову надбавку в оплаті та встановлює граничні норми надурочних робіт. Для поліцейських встановлюються окремі положення, які певним чином відокремлюють їх від загальних норм.

Раніше дану тему вивчали такі науковці: Р.Г. Валєєв, В.В. Гончарук, М.І. Гордієнко, А.В. Коваленко, І.М. Коваленко, К.Ю. Мельник, Л.В. Могілевський, І.М. Троян, І.В. Шруб та інші.

Так, за загальними положеннями, згідно зі ст. 50 КЗпП, тривалість робочого часу може встановлюватися менше норми в 40 годин на тиждень, якщо це прописано в колективному договорі підприємств і організацій.

Але відповідно до Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ, для осіб рядового і начальницького складу встановлюється 41-годинний робочий тиждень [3]. Отже, на законодавчому рівні поліцейським встановлено одну годину надурочних робіт.

Також, відповідно до ч. 3 ст. 91 ЗУ «Про Національну поліцію», для поліцейських установлено п'ятиденний робочий тиждень з двома вихідними днями, тобто 8-годинний робочий день плюс одна година на тиждень.

Окрім цього, часто трапляється так, що для своєчасного виконання своїх службових обов'язків із розслідування злочинів або охорони громадського порядку працівники поліції вимушені працювати понад встановлену законом норму.

За загальними положеннями, відповідно до ст. 62 КЗпП України, надурочні роботи, як правило, не допускаються і лише у виняткових випадках, що визначаються законодавством, власник або уповноважений ним орган може їх застосовувати [1].

Проте для працівників поліції встановлено, що у необхідних випадках

вони несуть службу понад установлену тривалість робочого часу, а також у вихідні та святкові дні. Оплата праці в понадурочний, нічний час, у вихідні та святкові дні здійснюється відповідно до законодавства [4].

Також особливістю є те, що загальними положеннями ст. 106 КЗпП передбачено, що за погодинною системою оплати праці робота в надурочний час оплачується в подвійному розмірі годинної ставки, за відрядною системою оплати праці за роботу в надурочний час виплачується доплата у розмірі 100 відсотків тарифної ставки працівника відповідної кваліфікації, оплата праці якого здійснюється за погодинною системою, – за всі відпрацьовані надурочні години, а компенсація надурочних робіт шляхом надання відгулу не допускається [1].

На відміну від загальних положень, відповідно до наказу МВС № 260 від 06.04.2012, грошове забезпечення поліцейським за виконання службових обов'язків понад установлений службовий час, у вихідні, святкові та неробочі дні не виплачується [4]. Проте поліцейським, які виконували службові обов'язки у вихідні, святкові та неробочі дні, крім поліцейських, які працюють у змінному режимі, відповідний час для відпочинку (у порядку компенсації) надається протягом двох наступних місяців [3].

Також, за загальними правилами, надурочні роботи не повинні перевищувати для кожного працівника чотирьох годин протягом двох днів підряд і 120 годин на рік [1].

Отже, можна зробити висновок, що головними відмінностями надурочних робіт для цивільних працівників та для працівників органів Національної поліції є такі:

Для поліцейських встановлено обов'язок виконувати свої службові обов'язки у надурочний час у необхідних випадках, тоді як до інших працівників надурочні роботи застосовуються лише у виняткових випадках.

За загальними положеннями, за виконання своїх службових обов'язків виплачується погодинна грошова доплата у розмірі 100 % виконуваної роботи, а компенсація шляхом відгулу не допускається, тоді як поліцейським грошове забезпечення за надурочну роботу не виплачується, а, навпаки, надається відповідний час для відпочинку.

1. Кодекс законів про працю України. URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/322-08>

2. Про Національну поліцію: Закон України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/580-19>

3. Положення про проходження служби рядовим і начальницьким складом органів внутрішніх справ від 29 липня 1991 р. № 114. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/114-91-п>

4. Наказ МВС від 06.04.2016 № 260. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0669-16>